

exerūt cogitatōes male: et cetera. Quid hac expositione lucidius? Nec tñ quia dicimus locutiones cordis esse cogitatōes. ideo nō sunt etiam visiones exorte de noticie visibilibus. qñ vere sunt. Foris em̄ cum p̄ corpus hec fiunt: aliud ē locutio aliud visio. Intus autē cū cogitamus: vtrūq; vnus est. Sicut auditio et visio duo quedam sunt inter se distantia in sensib⁹ corporis. in animo autē nō est aliud atq; aliud videre et audire. Ac p̄ hoc cum locutio foris nō videat: sed potius audiat. Locutiones tñ interiorēs hoc est cogitatōes visas dixit a dño sanctū euangeliū nō auditas. Dixerūt inquit intra se: hic blasphematur. Deinde subiunxit. Et cū vidisset iesus cogitationes eorū. Tūc ergo q̄ dixerūt. Tūc ergo cogitatione sua cogitationes eorū: quas illi soli se putabāt videre. Quisquis igit̄ potest intelligere verbum: nō solum anteq; sonet: verū etiam anteq; sonus eius imagines cogitatione voluant. hoc em̄ est qd̄ ad nullam p̄tinet linguam earū scz q̄ lingue appellat̄ gentiū: quaz lingua nostra latina est. Quisquis inq; h̄ intelligere potest iā pōt̄ videre p̄ hoc speculū atq; in hoc enigmate aliquā verbi illius similitudinē: d̄ quo dictū est. In principio erat verbum: et verbum erat apud deū: et deus erat verbum. Necesse ē em̄ cuz verbum loquimur. id est qd̄ scimus quod loquimur ex ipsa scientia quā memoria tenemus: nascat̄ verbū qd̄ eiusmodi sit oīno cuius modi ē illa scia de q̄ nascit̄. Formata q̄ppe cogitatio ab ea re quā scimus: verbū est quod in corde dicimus: qd̄ nec grecū est nec latinū nec lingue alicuius alterius: sed cum id opus est in eorū quibus loquimur p̄ferre noticiā aliq̄ quod signū quo significet̄ assumit̄. Et plerūq; sonus aliqñ etiam nutus: ille auribus: ille oculis exhibet̄: vt p̄ signa corporalia etiā corporis sensibus verbum qd̄ mente gerimus innotescat. Nam et innuere quid est nisi quodāmodo visibiliter dicere. Et in scripturis sanctis hui⁹ sententie testimoniū. Nam in euangeliō fm̄ iobem ita legit̄. Amen amen dico vobis quia vnus ex vobis tradet me. Aspiciēbant ergo adinuicē discipuli: hesitantes de quo diceret. Erat ergo vnus ex discipulis eius in sinu iesu quē diligebat iesus. Innuuit ergo huic symon petrus et dicit ei. Quis est de quo dicit? Ecce innuendo dixit: quod sonādo dicere nō audebat. Sed hec atq; h̄mōi signa corporalia siue auribus siue oculis p̄sentibus quibus loquimur exhibemus. Innuente sunt etiā littere p̄ quas possemus et cū absentibus colloqui: sed ista signa sunt vocum cum ipse voces in f̄mone no-

stro earū quas cogitamus signa sint rez.

Sicut verbū hominis significat̄ per voces vel quodlibet indicium corporale: ita verbū dei manifestatū esse per carnem. La. XI.

Roīde verbum quod foris sonat signum est verbi quod intus lucet: cui magis verbi competit nomen. Nam

illud quod p̄fertur carnis ore: vox verbi est.

Verbūq; et ipm̄ dicit̄ p̄pter illud a quo vt foris appareret assumptū est. Ira em̄ verbū nostrum vox quodāmodo corporis fit assumēdo eam: in qua manifestet̄ sensibus hoīm: sicut

verbum dei caro factū est: assumendo eam in qua et ipm̄ manifestaret̄ sensibus hoīm. Et sic

cut verbum nostrū fit vox nec mutat̄ in vocē ita verbum dei caro qd̄dem factū est: sed absit vt mutaret̄ in carnem. Assumendo quippe illā nō in eam se cōsumendo: et hoc nostrū vox fit:

et illud caro factum est. Quapropter quicūq; cupit ad qualēcūq; similitudinē dei verbi: q̄uis per multa dissimilē peruenire: nō intueat̄ verbum nostrum quod sonat in auribus: nec quādo voce p̄fert̄: nec quā silentio cogitatur.

Omnīū nāq; sonantiū verba linguaz etiam in silentio cogitant̄: et carmina p̄currunt animo: tacente ore corporis. Nec solum numeri syllabaz: verū etiam modi cantilenaz cū sint corporales: et ad eum qui vocat̄ auditus sensum corporis p̄tinentes: p̄ incorporeas quas-

dam imagines suas p̄sto sunt cogitantibus: et tacite cuncta ista voluentibus. Sed transeūda sunt hec: vt ad illud perueniatur hominis verbum p̄ cuius qualēcūq; similitudinez sicut

in enigmate videat̄ vtrūq; dei verbū. Non illud qd̄ factū est ad illum vel ad alium p̄phetā et de quo dictū est. Verbū autē dñi crescebat et multiplicabatur. Et de quo itez dictū est. Igitur fides ex auditu: auditus autē p̄ verbū ch̄risti. Et itez. Cum accepissetis a nobis verbū

auditus dei: accepistis nō vt verbum hoīm: sicut est vere verbum dei. Et innumerabilia similiter in scripturis dicunt̄ de dei verbo: qd̄ in sonis multaz diuersarūq; linguaz p̄ corda et ora disseminat̄ humana. Ideo autē verbū dei dicit̄: quia doctrina diuina traditur nō humana. Sed illud verbum dei querimus quali-

tercūq; per hanc similitudinē nunc videre: de quo dictū est. Deus erat verbum: de quo dictum est. Omnia per ipm̄ facta sunt. de quo dictum est. Verbum caro factum est. de quo dictum est. Sons sapientie verbum dei in excel-

sis. Perueniendū est ergo ad illud verbū hominis: ad verbum rōnalis animantis: ad verbum nō de deo nate: sed a deo facte imaginis

Mat. 9. Ibidem.

Joh. 1.

Ibidem. 13.

Joh. 1.

Ubi. 5.

Act. 6.

Rom. 10. 1. 1. Thes. 2.

Joh. 1.

Ibidem.

Ibidem.

Act. 1.

Liber

dei: quod neq; platiuū est in sono: neq; cogitatuū in similitudine soni: quod alicuius lingue esse necesse sit: sed q; omnia quibus significatur signa: pcedit: et gignitur de sciētia que manet in animo: qñ eadem sciētia intus dicitur sicuti est: simillima est em̄ visio cogitationis: visioni sciētie. Nam qñ p sonuz dicit: vel p aliquod corporeale signum: nō dicit sicuti est sed sicut pōt videri audiri ve per corpus. Sñ ergo qđ in noticia est: hoc est in verbo: tunc ē vey verbum et veritas: qualis expectat ab homine: vt qđ est in ista: hoc sit et in illo: qđ non est in ista: nō sit et in illo: hic agnoscit: est est: nō nō. Sic accedit quantū potest ista similitudo imaginis facte ad illam similitudinē imaginis nature: qua deus filius patri p omnia substantia liter similis p̄dicat. Animaduertenda est in b̄ enigmate etiam ista verbi dei similitudo: qđ sicut de illo verbo dictum est. Omnia p ipm facta sunt: vbi deus p ynigenitū verbum suum p̄dicatur yniverſa fecisse. Ita hominis opera nulla sunt: que nō p̄us dicunt in corde. Unde scriptum est: In initium omnis operis verbum. Sed etiam hic cum verum verbum est: tunc ē initium boni operis. Verum autē verbum est cū de sciētia bene operandi gignit: vt etiam ibi seruet: est est: nō nō: vt si est in ea sciētia q̄ viuendum est: sit et in verbo p quod operandum est: si nō: nō: alioquin mendaciū erit verbum tale: nō veritas: et inde peccatū: nō opus rectum. Est et hec in ista similitudine verbi nostri similitudo verbi dei: quia potest esse verbum nostrum quod nō sequat opus: opus autem esse nō potest: nisi p̄cedat verbum. Sic et verbum dei potuit esse nulla existente creatura. Creatura vero nulla esse potest nisi p ipm per quod facta sunt omnia. Ideoq; non deus pater: nō spiritus sanctus: nō ipsa trinitas: sed solus filius quod est verbum dei caro factum est: q̄uis trinitate faciente: vt sequente atq; imitante verbo nostro: eius exemplum recte viueremus: hoc est nullum habentes in verbi nostri vel p̄templatione vel operatione mendaciū. Verum hec huius imaginis est quantū futura perfectio. Ad hanc p̄sequendam nos erudit magister bonus fide xp̄iana: pietatisq; doctrina: vt reuelata facie: a legis velamine qđ est vmbra futurorū: gloriā dñi speculantes: p speculū sc̄zintuentes in eandem imaginē transformemur de gloriā in gloriā tanq; a dñi sp̄s: fm supiorē de his verbis disputationem. Cū ergo hac transformatione ad p̄fectū fuerit hec imago renouata similes deo erim⁹ quoniā videbimus eū: nō p speculū sed sicuti

est: quod dicit apostolus paulus facie ad faciē. **Cor. 13**
Nūc vero in hoc speculo: in hoc enigmatē: in hac qualicūq; similitudine: quāta sit etiam difsimilitudo: quis potest explicare: attingam tñ aliqua vt valeo: quibus id possit aduerti.

Quantū distent a vera et p̄fecta similitudine dei: que in natura mentis vtrūq; deo similia reperiunt. **La. XII.**

Nimo ipsa sciētia de q̄ veraciter cogitatio nostra format: quando q̄ scimus loquimur: qualis aut quāta pōt hōi p̄uēire: quālibet pitissimo atq; doctissimo exceptis em̄ q̄ in animū veniūt a sensibus corporis: in quibus tam multa aliter sunt q̄ videtur: vt eorū verisimilitudine n̄miū p̄stipatus: sanus sibi esse videat qui insanit. Cū academia philosophia sic inualuit: vt de omnibus dubitans multo miserius insaniret. His ergo exceptis que a corporis sensibus in animū veniūt: quātū rerū remanet q; ita sciamus: sicut nos viuerē scimus: in quo p̄orsus nō metuemus: ne aliqua difsimilitudine forte fallamur qm̄ certū est etiam eum qui fallit viuerē. Nec in eis visis hec habent: que obijciunt extrinsecus: vt in eo sic fallatur oculus: quēadmodū fallit euz in aqua remus videt infractus: et nauigantibus turres moueri: et alia sexcenta que aliter sūt q̄ vident: quia nec p oculum carnis hoc cernit. Intima sciētia est qua nos viuerē scimus: vbi ne illud quidem academicis dicere potest: fortasse dormis et nescis: et in somnis vides. Ista quippe somniantū simillima esse visis vigilantū quis ignorat? Sed q̄ certus est de vite sue sciētia: nō in ea dicit: scio me vigilare: sed scio me viuerē: siue ergo dormiat siue vigilet: viuit. Nec in ea sciētia per somnia falli potest quia et dormire et in somnis videre: viuentis est. Nec illud potest academicus aduersus istam sciētiā dicere: furis fortassis et nescis: q; sanorū visis simillima sunt etiam visa furentiū: sed q̄ furit viuit. Nec contra academicos dicit: scio me nō furere: sed scio me viuerē. Nunq; ergo falli nec mentiri pōt: q̄ se viuerē dixerit scire. Nulle itaq; fallaciarū visorū genera obijciant ei qui dicit: scio me viuerē: nihil horū timebit: quādo et qui fallitur viuit. Sed si talia sola p̄tinent ad humanā sciētiā: p pauca sunt nisi q; in vno quoq; genere ita multiplicant vt nō soluz pauca nō sint: verū etiam reperiant per infinitū numerū tendere. Qui em̄ dicit: scio me viuerē: vniū aliquid scire se dicit. Proinde si dicat: scio me scire me viuerē: duo sunt iam: hoc vero quod scit hec duo: tercius scire est: sic potest addere